

**Univerzitet u Tuzli
Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet**

I CIKLUS STUDIJA

STUDIJSKI PROGRAM: POREMEĆAJI U PONAŠANJU

u primjeni od 2015/16 akademske godine

Tuzla, juni 2015. godine

Sadržaj

Uvod u disciplinu i kvalifikaciju

Odsjek poremećaji u ponašanju bavi se primarnom prevencijom, detekcijom, identifikacijom, dijagnosticiranjem, ranim intervencijama i tretmanom, procesuiranjem i naknadnom brigom za djecu, mlade i odrasle osobe s rizikom za poremećaje ili s poremećajima u ponašanju, te njihovim socijalnim okruženjem, u funkciji odgoja, socijalizacije, rehabilitacije i socijalne integracije. Studij Poremećaji u ponašanju u većini zemalja okruženja i šire, poznat je kao studij socijalne pedagogije. Završetkom četverogodišnjeg dodiplomskog studija poremećaji u ponašanju, student stiče potrebnu kompetentnost u struci i dobiva stručni naziv diplomirani socijalni pedagog. Socijalni pedagog je nezavisan stručnjak, čije se osnovne aktivnosti ostvaruju na području prevencije, tretmana i posttretmana djece, mladih i odraslih osoba s rizikom za poremećaje ili s poremećajima u ponašanju, kao i svih osoba u riziku od socijalne isključenosti. Socijalni pedagozi kao stručnjaci, danas su priznati u brojnim zemljama Evropske unije, kao i u ostalim zemljama svijeta.

Izjava o razlozima

Studij Poremećaji u ponašanju je poznat i priznat u svijetu preko 60 godina. Naziv struke, odnosno stručnjaka varira u različitim jezicima. Studij Poremećaja u ponašanju u Bosni i Hercegovini ima dvanaesto-godišnju tradiciju obrazovanja stručnih kadrova koja permanentno prati savremene trendove i razvoj socijalne pedagogije u svijetu, a stečena diploma priznata je u velikom broju razvijenih zemalja.

Tokom protekle dvije decenije, saznanja o razvoju poremećaja u ponašanju znatno su napredovala, što se prevashodno može pripisati longitudinalnim istraživanjima u vidu razvijanja široke mreže različitih institucija i profesionalnih usmjerenja koji rade na prevenciji i tretmanu poremećaja u ponašanju. Ova oblast se temelji na multidisciplinarnom karakteru, što podrazumijeva multipla izvorišta, pravce i strategije razvoja. Usljed postojanja razvojnog kontinuma poremećaja u ponašanju- delinkvencija- kriminal, teško je napraviti oštru u granicu u pogledu specifičnog usmjerenja pojedinih intervencija i programa, već ih je bolje posmatrati kao dio sveobuhvatne društvene reakcije na ove probleme. Ostvaren je bolji uvid u razvojne tokove ove vrste problema u opštoj populaciji, čime je olakšana distinkcija između psihopatologije i normativnog razvoja. Dodatno, period praćenja se postepeno proširivao ka mlađem uzrastu, pa su unaprijedena saznanja o poremećajima u ponašanju. Poznavanje prevalencije i razvoja poremećaja u ponašanju predstavlja osnovu za dalji razvoj nauke u ovoj oblasti.

Nova saznanja u oblasti dijagnostike i tretmana, uvođenje savremenih metoda, tehnika i pristupa, tehnološko-tehnički progres, novi zahtjevi tržišta itd. zahtijevaju nužnost školovanja ovog kadra i potrebu za cjeloživotnim učenjem i stalnim usavršavanjem iz ove oblasti. Takođe, najnovije spoznaje i dostignuća iz drugih oblasti sa kojima je socijalna pedagogija usko povezana (socijalni rad, pedagogija, psihologija, medicina, pravo, penologija i sl.) zahtijevaju upotpunjavanje i usavršavanje studijskih programa koji će obezbijediti studentima neophodna primijenjena znanja. Svjedoci smo sve većeg porasta društveno neprihvatljivog ponašanja.

Teoretska i praktična znanja iz oblasti sociopedagoške prevencije, detekcije, dijagnostike i tretmana, koje se stiču na I ciklusu studija, trebala bi biti prepoznata kao konkurentna i praktično primjenjiva na bosansko-hercegovačkom tržištu rada i šire.

1. Opći dio

1.1. Stručni i akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija I ciklusa

Član 1.

Završetkom studija I ciklusa student stiče akademsko, odnosno stručno zvanje u skladu sa Pravilnikom o akademskim i stručnim zvanjima i načinu njihovog korištenja koji donosi Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK.

Uz diplomu studentu se izdaje i dodatak diplome (Supplement).

1.2. Uslovi za upis na studijski program

Član 2.

Pravo upisa na studijski program „Poremećaji u ponašanju“, imaju kandidati državljani BiH, strani državljani i lica bez državljanstva sa završenom srednjom školom u četverogodišnjem trajanju u Bosni i Hercegovini, kao i kandidati koji su srednju školu završili izvan Bosne i Hercegovine, a za koje je nakon postupka nostrifikacije, odnosno ekvivalencije diplome utvrđeno da imaju završeno odgovarajuće srednje obrazovanje. Pravo učešća na Konkursu imaju i kandidati sa završenom srednjom stručnom školom, ukoliko su stekli dopunsko obrazovanje iz općeobrazovnih predmeta u gimnaziji ili srednjoj tehničkoj i srodnoj školi. Klasifikacija i izbor kandidata za upis vrši se na osnovu rezultata prijemnog ispita i drugih kriterija u skladu s procedurama koje utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli.

1.3. Naziv i ciljevi studijskog programa

Član 3.

Osnovni cilj univerzitetskog studijskog programa „Poremećaji u ponašanju“ na I ciklusu studija je da studenti steknu teorijska znanja i praktične vještine za samostalan rad iz oblasti prevencije, detekcije, dijagnostike, opservacije, ranih intervencija i tretmana djece, mladih kao i odraslih osoba koji su u riziku ili već manifestiraju nekih od oblika poremećaja u ponašanju, delinkventnog ponašanja, a u funkciji odgoja, re/socijalizacije, re/habilitacije i socijalne adaptacije i integracije. Studij je koncipiran tako da studenti usvoje, razviju, unaprijede i primijene profesionalna znanja o bio-psiho-socijalnim karakteristikama osoba, njihovim potrebama i problemima u procesu ličnog razvoja, socijalne adaptacije i integracije. Stečeni VII stepen stručne sprema nosiocu diplome daje pravo korištenja zaštićenog stručnog zvanja Baccalaureus socijalne pedagogije i pravo na profesionalni rad u području prevencije, detekcije, opservacije, dijagnostike, rehabilitacije i tretmana osoba sa poremećajima u ponašanju ili osoba sa rizikom od socijalne isključenosti u: predškolskim, redovnim osnovnim i srednjim školama; ustanovama za odgoj i obrazovanje osoba sa poteškoćama u razvoju; zdravstvenim ustanovama (psihijatrijskim klinikama, centrima za mentalno zdravlje, domovima zdravlja); ustanovama socijalne zaštite (centri za socijalni rad; služba za ocjenjivanje sposobnosti djece i mladih ometenih u psihičkom ili fizičkom razvoju; dnevni centri za tretman osoba sa smetnjama u razvoju, disciplinskim centrima, odgojnim domovima, domovima za djecu bez roditeljskog staranja); ustanovama pravosudnog sistema (sudovi, tužilaštva, zatvori, kazneno-popravni zavodi, odgojno-popravni domovi), policijskim stanicama, osobito odjeljenja za maloljetničku delinkvenciju i prihvatnim stanicama za maloljetnike; nevladine organizacije i savjetovašta koja pružaju psihosocijalnu pomoć i podršku; centri za promociju pozitivnog razvoja i socijalnog blagostanja.

Primjena novog nastavnog plana i programa počela je akademske 2015/2016. godine.

1.4. Trajanje I ciklusa i ukupan broj ECTS bodova

Član 4.

Prvi ciklus studija traje četiri godine (8 semestara) i vrednuje se sa 240 ECTS bodova. Studijska godina se organizuje u dva semestra (zimski i ljetni), od kojih svaki traje 15 nastavnih sedmica.

1.5. Kompetencije i vještine koje se stiču kvalifikacijom (diplomom)

Član 5.

Nakon završenog studijskog programa „Poremećaji u ponašanju“ na I ciklusu studija studenti će biti osposobljeni za:

- prevenciju, rano otkrivanje i evidentiranje, dijagnostiku, ranu intervenciju, rehabilitaciju, tretman i posttremansku pomoć osobama sa poremećajima u ponašanju, kao i osobama sa teškoćama socijalne adaptacije i integracije;
- primjenu teoretskih i praktičnih znanja iz oblasti etiologije i fenomenologije poremećaja u ponašanju;
- opservaciju, identifikaciju i procjenu rizika delinkventnog i kriminalnog ponašanja pojedinaca shodno njihovim individualnim razvojnim karakteristikama, kao i karakteristikama užeg i šireg socijalnog okruženja;
- primjenu savremenih modela individualnog i grupnog socijalnopedagoškog rada (djece i mladih u riziku, delinkventnog ponašanja, kao i odraslih osuđenih osoba);
- pomoć i podršku osobama nakon sprovedenog institucionalnog tretmana;
- pomoć i podršku osobama usljed kriznih situacija;
- implementiranje stečenih znanja iz drugih naučnih oblasti (pedagogija, psihologija, pravo, socijalni rad, medicina, penologija, kriminologija, sociologija, filozofija) u rješavanju problema, donošenju odluka u praksi, te savjetovanju i informiranju osoba sa poremećajima u ponašanju i njihovih obitelji;
- primjenu socijalnopedagoških sposobnosti i vještina djelovanja u lokalnoj zajednici i širem društvenom okruženju;
- postupanje prema etičkim načelima struke;
- samostalno učenje i korištenje stručne literature u smislu racionalnog i kritičkog promišljanja i unapređenja struke;
- evaluiranje ishoda socijalnopedagoškog rada;

1.6. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija

Član 6.

Studentu Univerziteta u Tuzli se može omogućiti prelazak sa jednog studijskog programa na drugi studijski program pod uslovima i postupku predviđenim Pravilima studiranja na I ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Član 7.

Studentu drugog Univerziteta može se omogućiti prelazak sa srodnih akreditovanih studijskih programa na studijski program Poremećaji u ponašanju pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na I ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli i Listom srodnih studijskih programa za odobravanje prelazaka studenata sa drugih univerziteta, odnosno srodnih studijskih programa Univerziteta u Tuzli.

2. Stručni dio

2.1. Struktura studijskog programa

Studijski program „Poremećaji u ponašanju“ je četverogodišnji studij koji se realizuje kroz osam semestra, pri čemu svaki semestar ima po 15 nastavnih sedmica. Vrednuje se sa 240 ECTS bodova. Poremećaji u ponašanju pripadaju području Društvenih nauka, polju Edukacijsko- rehabilitacijskih nauka i grani Poremećaji u ponašanju. Studijski program se sastoji iz obaveznih i izbornih predmeta. Obavezni predmeti su osmišljeni na način da studentima omoguće sticanje opštih i stručnih znanja i vještina iz oblasti poremećaja u ponašanju, ali i osnovna neophodna znanja iz drugih oblasti sa kojima su usko povezani (medicina, psihologija, pedagogija, pravo, sociologija). Obavezni predmeti su dizajnirani tako da daju identitet kvalifikaciji. U obaveznim stručnim predmetima naglasak se stavlja na timski rad, ali i sposobnost nezavisnog rada i praktične vještine. Imaju za cilj da osposobe stručnjake za rad u oblastima prevencije, detekcije, dijagnostike i tretmana poremećaja u ponašanju. Svaka studijska godina ima deset obaveznih predmeta. U prvoj studijskoj godini, pored deset obaveznih predmeta, student u oba semestra pohađa i Tjelesni i zdravstveni odgoj u okviru kojeg, sa ponuđene liste, bira određenu fizičku aktivnost. Nastava Tjelesnog i zdravstvenog odgoja se realizira kroz teoretsko-praktičnu nastavu (vježbe) i ne ocjenjuje se. Izborni predmeti su osmišljeni da se studentima omogući sticanje znanja i spoznaja iz oblasti poremećaja u ponašanju, kao i drugih srodnih oblasti u skladu sa njihovim interesima, afinitetima i potrebama. Izborni predmeti su na raspolaganju na svakoj studijskoj godini u svakom semestru. U prvoj studijskoj godini, pored izbornih predmeta, student u oba semestra bira po jedan predmet sa liste izbornih predmeta tjelesnog i zdravstvenog odgoja koji se ne ocjenjuje.

2.2. Spisak obaveznih i izbornih predmeta

Obavezni predmeti	Izborni predmeti
1. Fiziologija sa funkcionalnom anatomijom	1. Program poticanja predvještina pisanja
2. Uvod u specijalnu edukaciju i rehabilitaciju I	2. Konfliktologija i vršnjačka medijacija
3. Psihologija	3. Psihologija osoba sa onesposobljenjem
4. Razvoj humane komunikacije i poremećaji	4. Osnove verbalne komunikacije
5. Inkluzivna praksa	5. Volonterizam
6. Tjelesni i zdravstveni odgoj I	6. Porodica i rehabilitacija
7. Osnove humane genetike	7. Engleski jezik za društvene i humanističke nauke
8. Pedagogija	8. Inkluzija u obrazovanju I
9. Uvod u logopediju	9. Nasilje u mladenačkim vezama
10. Sociopedagoške osnove poremećaja u ponašanju	10. Inkluzija u obrazovanju II
11. Uvod u specijalnu edukaciju i rehabilitaciju II	11. Statistika u edukaciji i rehabilitaciji
12. Tjelesni i zdravstveni odgoj II	12. Sociopedagoški aspekti nasilja u porodici
13. Fenomenologija poremećaja u ponašanju	13. Socijalni menadžment
14. Osnove socijalnog rada	14. Profesionalno osposobljavanje I zapošljavanje
15. Osnove krivičnog prava i postupka	15. Specifičnosti osoba sa posebnim potrebama
16. Teorijske osnove intervencija	16. Pedagogija slobodnog vremena

17. Psihološke osnove poremećaja u ponašanju	17. Prevencija u školi
18. Kreativna I suportivna terapija	18. Supervizija u sociopedagoškom radu I
19. Teorija socijalnog uključivanja	19. Evaluacija u resocijalizaciji
20. Psihijatrija	20. Prevencija u lokalnoj zajednici
21. Kriminologija	21. Supervizija u sociopedagoškom radu II
22. Porodična pedagogija	22. Diferencijacija i kriteriji za izbor tretmana
23. Teorije prevencije I	
24. Socijalna politika	
25. Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju I	
26. Etika u sociopedagoškom radu	
27. Uvod u penološku rehabilitaciju	
28. Teorije prevencije II	
29. Zatvorska subkultura	
30. Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju II	
31. Penologija	
32. Institucionalni tretman u penološkoj rehabilitaciji	
33. Individualni rad u zajednici I	
34. Socijalna patologija	
35. Grupni pristup u sociopedagoškim intervencijama I	
36. Socijalna psihijatrija	
37. Sociopedagoški rad s maloljetnim delinkventima I	
38. Individualni rad u zajednici II	
39. Posttretmanska zaštita	
40. Grupni pristup u sociopedagoškim intervencijama II	
41. Tretman ovisnika	
42. Sociopedagoški rad s maloljetnim delinkventima II	

2.3. Nastavni plan

I STUDIJSKA GODINA									
Šifra	OBAVEZNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
		P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
	Fiziologija sa funkcionalnom anatomijom	3		1	5				
	Uvod u specijalnu edukaciju i rehabilitaciju I	4	1		6				
	Psihologija	3			3				
	Razvoj humane komunikacije i poremećaji	4			5				
	Inkluzivna praksa	3	2		6				
	Tjelesni i zdravstveni odgoj I			2	1				
	Osnove humane genetike					2		1	4
	Pedagogija					2		1	4
	Uvod u logopediju					4	1		6
	Sociopedagoške osnove poremećaja u ponašanju					4	1		5
	Uvod u specijalnu edukaciju i rehabilitaciju II					4	1		6
	Tjelesni i zdravstveni odgoj II							2	1
	UKUPNO OBAVEZNIH	17	3	3	26	16	3	4	26
	DOPUNSKI KREDITI				4				4
	UKUPNO				30				30

PREDMETI TJELESNOG I ZDRAVSTVENOG ODGOJA SE NE OCJENJUJU.

U DOPUNSKE KREDITE ZIMSKOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (4 ECTS)

U DOPUNSKE KREDITE LJETNOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (4 ECTS)

I STUDIJSKA GODINA									
Šifra	IZBORNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
		P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
	Program poticanja predvještina pisanja	3	1		4				
	Konfliktologija i vršnjačka medijacija	3	1		4				
	Psihologija osoba sa onesposobljenjem	3	1		4				
	Osnove verbalne komunikacije					3	1		4
	Volonterizam					3	1		4
	Porodica i rehabilitacija					3	1		4

U ZIMSKOM SEMESTRU STUDENT BIRA JEDAN IZBORNI PREDMET (4 ECTS)

U LJETNOM SEMESTRU STUDENT BIRA JEDAN IZBORNI PREDMET (4 ECTS)

II STUDIJSKA GODINA									
Šifra	OBAVEZNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
		P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
	Fenomenologija poremećaja u ponašanju	3	2		6				
	Osnove socijalnog rada	3	1		5				
	Osnove krivičnog prava i postupka	2	1		4				
	Teorijske osnove intervencija	4		2	6				
	Psihološke osnove poremećaja u ponašanju	2	1		4				
	Kreativna i suportivna terapija					3		2	5
	Teorija socijalnog uključivanja					3	2		5
	Psihijatrija					2		1	4
	Kriminologija					2	2		5
	Porodična pedagogija					2	2		6
UKUPNO OBAVEZNIH		14	5	2	25	12	6	3	25
DOPUNSKI KREDITI					5				5
UKUPNO					30				30

U DOPUNSKE KREDITE ZIMSKOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).
 U DOPUNSKE KREDITE LJETNOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).

II STUDIJSKA GODINA									
Šifra	IZBORNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
		P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
ZIP-07	Engleski jezik za društvene i humanističke nauke	1	3		5				
PUP-IP-01	Inkluzija u obrazovanju I	3	1		5				
PUP-IP-02	Nasilje u mladenačkim vezama	3	1		5				
PUP-IP-04	Inkluzija u obrazovanju II					3	1		5
ZIP-08	Statistika u edukaciji i rehabilitaciji					3		1	5
	Sociopedagoški aspekti nasilja u porodici					3	1		5

STUDENT BIRA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U ZIMSKOM I JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U LJETNOM SEMESTRU.

III STUDIJSKA GODINA									
Šifra	OBAVEZNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
		P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
	Teorije prevencije I	3		2	5				
	Socijalna politika	2	1		5				
	Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju I	3		2	5				
	Etika u sociopedagoškom radu	3	1		5				
	Uvod u penološku rehabilitaciju	2		2	5				
	Teorije prevencije II					3		2	5
	Zatvorska subkultura					3	1		5
	Tretman djece i mladih s poremećajima u ponašanju II					3		2	5
	Penologija					2	1		5
	Institucionalni tretman u penološkoj rehabilitaciji					2		2	5
UKUPNO OBAVEZNIH		13	2	6	25	13	2	6	25
DOPUNSKI KREDITI					5				5
UKUPNO					30				30

U DOPUNSKE KREDITE ZIMSKOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).

U DOPUNSKE KREDITE LJETNOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).

III STUDIJSKA GODINA									
Šifra	IZBORNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
		P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
	Socijalni menadžment	2	2		5				
	Profesionalno osposobljavanje i zapošljavanje	2	2		5				
	Specifičnosti osoba sa posebnim potrebama					2		2	5
	Pedagogija slobodnog vremena					2	2		5

STUDENT BIRA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U ZIMSKOM I JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U LJETNOM SEMESTRU.

IV STUDIJSKA GODINA									
Šifra	OBAVEZNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
		P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
	Individualni rad u zajednici I	2		3	5				
	Socijalna patologija	3	1		5				
	Grupni pristup u sociopedagoškim intervencijama I	2	2		5				
	Socijalna psihijatrija	2		2	5				
	Sociopedagoški rad s maloljetnim delinkventima I	3		1	5				
	Individualni rad u zajednici II					2		3	5
	Posttretmanska zaštita					3	1		5
	Grupni pristup u sociopedagoškim intervencijama II					2	2		5
	Tretman ovisnika					2		2	5
	Sociopedagoški rad s maloljetnim delinkventima II					3		1	5
UKUPNO OBAVEZNIH		12	3	6	25	12	3	6	25
DOPUNSKI KREDITI					5				5
UKUPNO					30				30

U DOPUNSKE KREDITE ZIMSKOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).

U DOPUNSKE KREDITE LJETNOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).

IV STUDIJSKA GODINA									
Šifra	IZBORNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
		P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
	Prevenција u školi	3	1		5				
	Supervizija u sociopedagoškom radu I	3	1		5				
	Evaluacija u resocijalizaciji	3	1		5				
	Prevenција u lokalnoj zajednici					3	1		5
	Supervizija u sociopedagoškom radu II					3	1		5
	Diferencijacija i kriteriji za izbor tretmana					3	1		5

STUDENT BIRA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U ZIMSKOM I JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U LJETNOM SEMESTRU.

2.4. Uslovi upisa u naredni semestar

Prisustvo svim vidovima nastave, za studente je obavezno i o njemu se vodi evidencija na osnovu koje student, po odslušanom semestru dobija potpis od predmetnog nastavnika. Student može upisati naredni semestar nakon izvršenih obaveza iz prethodnog semestra po osnovu prisustva na predavanjima/vježbama, što dokazuje ovjerenim semestrom u Studentskoj službi Fakulteta. Student koji nije izvršio predviđene obaveze iz upisanih predmeta mora te predmete ponovo upisati u narednoj akademskoj godini.

2.5. Izjava o metodama podučavanja i učenja

Metode podučavanja i učenja su osmišljene tako da podstiču studente na nezavisan i grupni rad. Osnovne metode podučavanja i učenja su:

- predavanja
- praktične vježbe
- seminari
- diskusije
- grupni rad

2.6. Objašnjenje o provjeri znanja

Znanje studenata provjerava se i ocjenjuje kontinuirano tokom semestra. Pri tome se vrednuje prisutnost i aktivno sudjelovanje u nastavi i vježbama, priprema i prezentacija individualnog i grupnog seminarskog rada, međuispiti i završni ispit. Metode provjere znanja su osmišljene tako da odgovaraju očekivanim ishodima učenja. Koristit će se slijedeće metode provjere znanja: usmeni odgovori; pismeni odgovori; izlaganja i prezentacije; eseji, seminarski radovi; alternativni zadaci; zadaci višestrukog izbora; zadaci jednostavnog dosjećanja; ostalo.

Rezultati provjere znanja su dostupni i transparentni studentu tokom cijelog semestra. Preciznije metode provjere znanja date su u opisima predmeta.

2.7. Generički kriteriji provjere znanja

Brojno	Opisno	Slovno	Opis	Bodovi
10	odličan	A	Pregledani rad je primjeren i pruža jasan dokaz potpunog usvajanja znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene na visok način.	94-100
9	izvanredan	B	Pregledani rad je odličan i pruža dokaz sveobuhvatnog znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju tom nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene, a da su mnoge zadovoljene na visok način.	84-93
8	vrlo dobar	C	Pregledani rad je dobar i pruža dokaz znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene, a da su mnoge više nego zadovoljene.	74-83
7	dobar	D	Pregledani rad je prihvatljiv i pruža dokaz znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene.	64-73
6	dovoljan	E	Pregledani rad je prihvatljiv i pruža dokaz minimalnog znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju tom nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da je većina ishoda učenja i obaveza za taj nivo zadovoljena.	54-63

5	ne zadovoljava	F	Pregledani rad je neprihvatljiv i pruža malo dokaza o znanju, razumijevanju i/ili vještinama koje odgovaraju tom nivou kvalifikacije. Dokazi pokazuju da je vrlo malo, ili nimalo, ishoda učenja i obaveza za taj nivo zadovoljeno.	0-53
---	----------------	---	---	------

2.8. Resursi učenja

Za potrebe pripremanja ispita studentima je na raspolaganju Univerzitetska biblioteka, uključujući i relevantne baze podataka, te resursi koje posjeduju predmetni nastavnici, saradnici. Praktične vježbe, kao i istraživanja za završni rad izvoditi će se u specijalizovanim institucijama u kojima se provodi prevencija, dijagnostika i tretman osoba sa poremećajima u ponašanju. Studentima će po potrebi biti omogućen pristup multimedijalnoj sali Univerzitetskog centra za razvoj daljinskog obrazovanja Univerziteta u Tuzli, kao i pristup Internetu. Osigurat će se kontakt i konsultacije sa nastavnicima i saradnicima, kao bitan izvor učenja i praktičnog rada.

2.9. Mogućnosti zapošljavanja

Bachelor poremećaja u ponašanju je osposobljen za rad i zapošljavanje u predškolskim, redovnim, osnovnim i srednjim školama; ustanovama za odgoj i obrazovanje osoba sa poteškoćama u razvoju; zdravstvenim ustanovama (psihijatrijskim klinikama, centrima za mentalno zdravlje, domovima zdravlja); ustanovama socijalne zaštite (centri za socijalni rad; služba za ocjenjivanje sposobnosti djece i mladih ometenih u psihičkom ili fizičkom razvoju; dnevni centri za tretman osoba sa smetnjama u razvoju, disciplinskim centrima, odgojnim domovima, domovima za djecu bez roditeljskog staranja); ustanovama pravosudnog sistema (sudovi, tužilaštva, zatvori, kazneno-popravni zavodi, odgojno-popravni domovi,), policijskim postajama, posebno odjeljenja za maloljetničku delinkvenciju i prihvatnim stanicama za maloljetnike; nevladine organizacije i savjetovaništa koja pružaju psihosocijalnu pomoć i podršku;

2.10. Međunarodna usaglašenost studijskog programa

Studijski program „Poremećaji u ponašanju“ je po svojoj strukturi, ciljevima i kompetencijama diplomiranih studenata usporediv sa brojnim inozemnim studijima Evrope, te navodimo samo neke od njih:

- „Eberhard Karls“ Universitaet Tuebingen, Njemačka;
- Universitaet zu Koln, Njemačka;
- University of Goetebourg, Švedska
- Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Hrvatska;
- Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Srbija.

EKSTERNE REFERENTNE TAČKE	ŠIFRA PREDMETA (IV GODINA)													
<p>DESKRIPTORI OKVIRA VŠ. KVALIFIKACIJA BIH ZA KVALIFIKACIJE KOJE PREDSTAVLJAJU USPJEŠAN ZAVRŠETAK I CIKLUSA STUDIJA (240 ECTS BODOVA)</p>														
<p>pokažu znanje i razumijevanje u području studija, koje se nadovezuje na njihovo srednjoškolsko obrazovanje i koje je uobičajeno na tom nivou, uz podršku odgovarajućih resursa za učenje (tekstova i informacionih i komunikacijskih tehnologija), koje uključuje neke aspekte koji će se temeljiti na poznavanju najnaprednijih dostignuća u datom području studija</p>														
<p>mogu primijeniti detaljno znanje i kritičko razumijevanje principa vezanih za dato područje studija/discipline na način koji pokazuje profesionalan pristup radu ili struci, te posjeduju kompetencije koje se obično pokazuju formiranjem i potkrepljivanjem argumentima i rješavanjem problema unutar datog područja studija</p>														
<p>imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke (obično unutar datog područja studija) na osnovu kojih donose sudove koji sadrže razmišljanja o relevantnim društvenim naučnim ili etičkim pitanjima</p>														
<p>mogu primijeniti osnovne metode sticanja znanja i aplikativna istraživanja u datoj disciplini, te su u stanju da odluče o tome koji pristup da upotrijebe za rješavanje datog problema, i svjesni su toga u kojoj mjeri je odabrani pristup primjeren rješavanju takvog problema</p>														
<p>mogu prenositi, uz korištenje odgovarajućeg jezika (a tamo gdje je to primjereno, i jednog ili više stranih jezika) i komunikacijskih tehnologija, informacije, ideje, probleme i rješenja, i auditoriju koji nije specijalizovan i koji je specijalizovan za dato područje izučavanja</p>														
<p>su izgradili vještine učenja neophodne za dalji studij, uz visok stepen autonomije i akademskih vještina i svojstava neophodnih za istraživački rad, shvatanje i procjenu novih informacija, koncepata i dokaza iz različitih izvora</p>														
<p>posjeduju temelj za buduće samousmjeravanje i cjeloživotno učenje</p>														
<p>su stekli interpersonalne vještine i vještine timskog rada, primjerene za zapošljavanje i/ili dalji studij</p>														

*Objašnjenje šifri predmeta:

SYLLABUSI